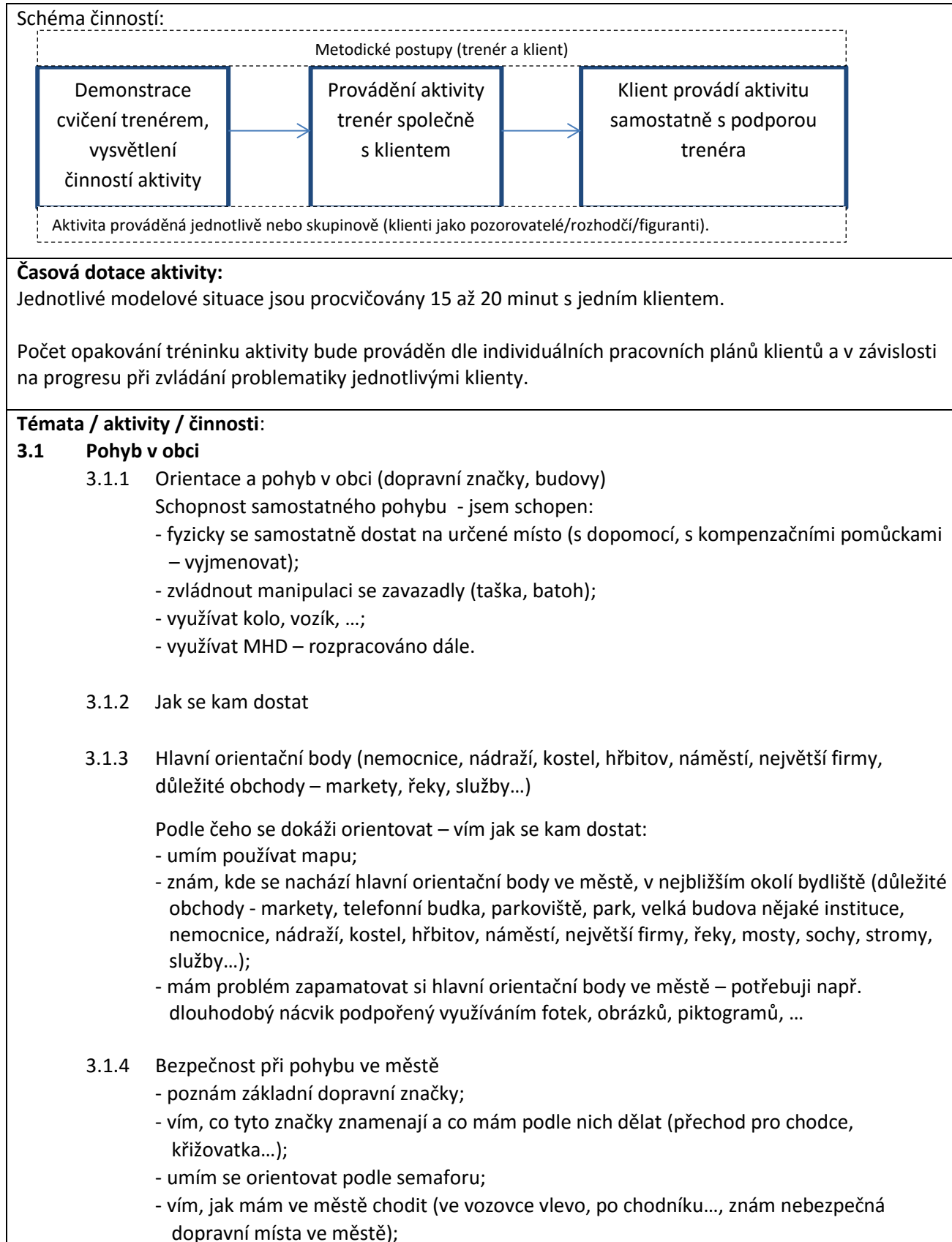

Vincentinum – poskytovatel sociálních služeb Šternberk, p.o.		ML číslo: 03
Metodický list: ORIENTACE A POHYB V MÍSTĚ BYDLIŠTĚ		
Metodický okruh:	03. ORIENTACE A POHYB V MÍSTĚ BYDLIŠTĚ	
Téma:	03.01 až 03.4.	
Aktivity:	Dle popisu aktivit u jednotlivých témat	
Stručný popis: Tematický okruh je zaměřen na zvládnutí orientace v místě bydliště, tj. najít cestu ke všem důležitým místům a službám, jako je, např. lékař, nemocnice, pošta, policie, úřad, náměstí, obchody, nádraží. Znáť, jaké je na různých místech vybavení, a jak je možné požádat o pomoc nebo různé služby. Zvládnutí místní veřejné dopravy a jaké jsou možnosti společenského života. A především najít vždy cestu domů.		
Cíl: Chci se vyznat ve městě, používat pro cestování veřejnou dopravu a naučit se využívat různé služby. V případě potřeby pomoci vědět, na koho a kde se obrátit, kde si mohu nakoupit, co potřebuji, kam se obrátit v nouzi, a jaké jsou možnosti zapojit se do společenského života.		Témata: 03.01 Pohyb v obci 03.02 Veřejné instituce a vybavení 03.03 Používání veřejné dopravy 03.04 Společenský život
Kroky k dosažení cíle: - výklad a vysvětlení postupů a pravidel pro jednotlivé aktivity v rámci jednotlivých tématů; - předvádění rolí trenérem jako doplnění výkladu k jednotlivým aktivitám; - procvičování aktivit v různých modelových situacích; - samostatné hraní rolí klientem v kombinaci různých aktivit v reálném prostředí.		
Metody: - výklad, předvádění, hraní rolí /MP 09.01; - zrcadlení – hraní rolí společně s trenérem /MP 09.02; - provádění aktivity samostatně klientem /MP 09.03; - aktivity mohou být vedeny individuálně nebo ve skupinách.		
Pomůcky: - kartičky symbolizující různé role pro modelové situace (lékař, pošta apod.); - hodnotící karty trenéra pro zaznamenávání dosahovaných výsledků; - zápisník pro psaní poznámek v průběhu tréninku (trenér); - pracovní listy k jednotlivým aktivitám.		

- vím na koho se obrátit s problémem (když se ztratím...).

3.2 Veřejné instituce a vybavení

Znám nejdůležitější veřejné instituce ve městě a vím, jak se k nim dostanu a k čemu a jak je mohu využívat – co, kde a jak se vyřizuje.

3.2.1 Vybavení obce (obchody, restaurace, veřejné WC...)

3.2.2 Úřady (sociální odbor, úřad práce, magistrát,...) a vybavení úřadů (přepážky, pořadové lístky, jednání)

3.2.3 Pošta

3.2.4 Lékař

3.2.5 Lékárna

3.2.6 Výtah

3.2.7 Městské informační centrum

3.2.8 Městská policie...

3.2.9 Banka

3.2.10 Pohyb v budově úřadů (vybavení úřadů):

- vím na koho se obrátit, koho se zeptat (vrátnice, recepce...);

- orientace v budově – podle čeho se v budově budu orientovat (plánek, orientační body, nácvik s doprovodem...);

- používání systému přepážek;

- porozumění stanovení pořadí (řada, pořadový lístek, automat);

- používání výtahu.

3.2.11 Znám nejdůležitější vybavení města a vím jak se k němu dostat a jak je využít:

- obchody – markety, samoobsluhy, pultový prodej (drobný nákup do domácnosti);

- restaurace (objednat si v restauraci);

- telefonní automat;

- bankomat;

- veřejné WC.

3.3 Používání veřejné dopravy

V nácviku je nutné se zaměřit na konkrétní cestu (např. na pracoviště, na jiné důležité místo ve městě) a k této cestě je nutné vypracovat konkrétní podrobný individuální postup - metodiku pro každého klienta. S ohledem na místo bydliště.

Vím:

- co znamená pojem MHD – vysvětlení pojmu;

- jaká MHD ve městě jezdí;

- kam se chci dopravit a proč.

3.3.1 Zastávky MHD

3.3.2 Nástup, výstup

3.3.3 Orientace v dopravním prostředku

3.3.4 Jízdenky

3.3.5 Jízdní řád

3.3.6 Řešení neobvyklých situací

Orientační body nácviku:

- odhad času na potřebnou činnost (příprava na odchod z domu);
- zabezpečení bytu;
- slušné chování na veřejnosti;
- cesta z bydliště na zastávku MHD;
- identifikace nástupové/výstupové zastávky ve správném směru (u každého klienta ověřit, jakým způsobem je schopen ji identifikovat);
- nástup do MHD;
- orientace v dopravním prostředku – kde jsou místa vyhrazená pro ZTP a jak jsou označena, vědět kde a jak dát znamení pro řidiče;
- zakoupení jízdenky – vědět kam, mít přichystané peníze, umět využít průkazku ZTP, popř. slevovou týdenní či měsíční průkazku;
- chování v MHD, sundání batohu, ...;
- výstup z MHD – rozpoznání kdy, podle čeho;
- orientace v jízdním řádu (vysvětlení obsahu tohoto pojmu, podle čeho se klienti budou orientovat, aby stihli včasný odjezd);
- řešení neobvyklých situací – umět si poradit, když zapomenu vystoupit, kontrola revizora, vědět koho požádat o pomoc, ...

Postup:

- nácvik cesty s doprovodem (trenérem);
- podle potřeby klienta jeho orientaci na cestě podpořit sestavením individuálního manuálu z fotek, obrázků nebo piktogramů, popř. s využitím sociálního čtení;
- je možné mít manuál jeden nebo několik dílčích podle oblastí popsaných výše;
- je nutné stále pamatovat na to, že jednotlivé obrázky jsou orientační body pro klienta, které musí sám identifikovat (vyzkoušet, ověřit), ne pro doprovod (trenéra);
- nejdříve nácvik společně s navigováním;
- postupně podporu ubírat a jen doprovázet, nechat se vést klientem;
- později cestovat odděleně od klienta;
- potom cestovat, tak, aby klient o doprovodu nevěděl;
- ověřit si, zda klient dojel samostatně na místo a nastoupil do práce.

3.4 Společenský život

3.4.1 návštěva kina, divadla, muzea, galerie...

3.4.2 návštěva dalších společenských, kulturních a sportovních akcí

Vím, kde je ve městě (a jak se tam dostanu):

- kino;
- divadlo;
- galerie;
- muzeum;
- městské kulturní centrum...;
- stadion, hřiště.

Vím, jak a kde si mohu koupit/rezervovat lístky/vstupenky

Znám:

- základy společenského chování a vím, jak se chovat na společenských akcích;
- vím, jak se kam obléci (rozdíl – ples, kino, divadlo, sportovní akce, ...).

Záznam průběhu:

Trenér si vede poznámky k úspěšnosti vykonávání jednotlivých aktivit a činností klientů do hodnotící tabulky. Tyto poznámky jsou podkladem pro průběžné hodnocení o zvládnutí problematiky klientem v daném časovém úseku (měsíc, ...), případně v rámci osobního plánu pracovního zázviku klienta.

Způsob hodnocení je popsán v tematickém postupu 9.4. Hodnocení aktivit.

Přílohy:

- **Metodické postupy** 09.01 Předvedení, 09.02 Zrcadlení, 09.03 Demontrace.
- Pracovní listy (tj. pracovní materiál pro klienty pro vykonávání tréninkových činností v rámci témat a jednotlivých aktivit).
- Karty pro volbu předváděných rolí v rámci aktivit.

Poznámka:

Pracovní listy a další metodiky zpracované v rámci projektu jsou vyznačeny červenou barvou. Ostatní témata a aktivity byly projednávány a procvičovány prakticky v rámci metodických dnů, ale podrobné postupy nebyly písemně zpracovány. Takový rozsah dokumentace byl by značně přesahoval schválený časový rámec pracovních úvazků v rámci projektu.

Aktualizace: 9. 10. 2015